

بادرود؛ دیار تاریخ، تمدن و هنر

«کویرها، جاذبه خاصی خود را دارند و این مناطق بی‌روح که معیارهای انسانی را به تمسخر گرفته‌اند اثرعظیمی بر مشاهدات و تفکرات ما می‌گذارند.

شب‌های پرستاره و نسیم خنک بادگیرها هرگز از یاد مسافر خسته و شیفته کویر نخواهد رفت. کویر معروف‌ترین و در عین حال ناشناخته‌ترین پدیده جغرافیایی ایران است. کویر، جغرافیایی است که با تاریخ و فرهنگ این مرز و بوم یکی شده است. و سرانجام کویر بادرود، یادآور حضور زائران عزیزی است که برای زیارت دو امامزاده عظیم‌النَّشأن، آقاعلی عباس و شاهزاده محمد (ع) در سال‌های گذشته از قدمگاه این دو امامزاده عبور می کرده‌اند و خاطرات بسیار جالبی از این دیار شریف دارند.

آنچه یقین است این‌که این شهر یادگار قرن‌های گذشته زمان است و حوادث را در کنار خود و در طول تاریخ با تمام وجود احساس کرده است. تاخت و تاز و یورش‌ها را مردانه تحمل کرده، تجربه‌ها آموخته و دانش‌ها اندوخته است.

بادرود، یادگار عزت، جاودانگی و افتخار

بادرود در زمان‌های دور، از شهرهای صنعتی و متمدن فلات مرکزی ایران بوده است زمانی که بسیاری از مردم جهان در غارها پناه گرفته بودند و زندگی مدنی را لمس نکرده بودند مردم این دیار در ساخت ظروف مسی، سفالی، فلزی و … دستی داشته و کارگاه فلز کاری را بنیان نهاده بودند که از نظر باستان‌شناسی بسیار قابل توجه است.

وجه تسمیه بادرود با نقل روایات مختلف

چون مردم قدیم، آخشیحجان اربعه یعنی آب، باد، خاک و آتش را سازنده، پردازنده و گرداننده عالم هستی می‌دانستند و برای آن‌ها احترام و پاکی ویژه‌ای قائل بودند و همه موجودات را ناشی از این عناصر اربعه می‌دانستند، نام "باد" بر منطقه نهاده شده است.

در کتاب نقشه هادی بادرود و خالدآباد (از استانداری اصفهان در سال ۱۲۷۶) آمده است که بعضی از جغرافی‌شناسان اعتقاد دارند که بادرود چون ناودیسی بس عظیم در بین دو طاقدیس کوه‌های جنوبی و شمالی واقع شده است و دالان جریان باد از غرب به شرق به خاطر وجود این دو رشته کوه در شمال و جنوب بوده که وجود تپه‌های ماسه بادی را در

حواشی شهر به‌وجود آورده است. در این منطقه به خاطر تلاقی بادهای جنوب به شمال و شمال به جنوب در طول شبانه‌روز، اختلاف دما ایجاد شده و موجب وزش بادهای شمالی و جنوبی گشته است لذا کلمه "باد" از این ریشه ناشی شده است.

بعضی معتقدند که واژه "باد" از نظر دستوری صیغه دعایی است که در اصل "بود" بوده است و دلالت بر پابندگی و جاودانگی منطقه است و اگر می‌بینیم که پسوند فامیل اکثر مردم واژه بادی است دلیل پابندگی و جاودانگی است و به نوعی ثنا و دعا را بدنبال دارد. بعضی اعتقاد دارند که واژه "باد" از نام دوم از هشت گنج خسرو پرویز اخذ شده است. از آن‌جایی که مردم منطقه از آقایی و سروری خاصی برخوردارند همانند گنج پایداری هستند که محفوظ مانده‌اند.

بعضی دیگر هم اعتقاد دارند که انتساب واژه "باد" برمنطقه دلیل غرور و سروری مردم است و این غرور موجب شده است تا امروز ملیت و اصالت خویش را حفظ نمایند و دلیل این‌که شاید از نوادر منطقه‌های کشور باشد که تکلم به گویش محلی را افتخار می‌شناسند همین بوده باشد.

گویش محلی یا گویش بادرودی بهترین سنگوبایی است که ریشه در قدیمی‌ترین نوشته‌های پهلوی ساسانی دارد و در بسیاری از واژه‌ها با واژگان اوستایی و دین بهی زردشت و زبان هانی هند و اروپایی برابری می‌کند.

این شهر قلعه معروف گبری داشته است که از اصیل‌ترین قلاع ایران بوده و مدت ۴۰ شبانه‌روز امامزاده آقاعلی عباس و محمد (ع) در سال (۲۰۱ یا ۲۰۳) در این قلعه بسر برده است و مردم بادرود از اینان به نحو شایسته پذیرایی کرده‌اند که وجود قلعه گبری نیز نشانگر رواج دین بهی در این منطقه در گذشته‌های دور بوده است.

تاریخچه مدنیت شهر بادرود

اگرچه بادرود در کویر مرکزی ایران به دلیل وجود شن‌های روان، نحوه زندگی مردم را در گذشته مشکل ساخته و بسیاری از مظاهر مدنیت بر اثر حوادث طبیعی نابود شده اما بعد از تثبیت شن، چند آثاری که برجای مانده و یا نامی از آن‌ها بر سر زبان‌هاست نشان از قدمت و مدنیت آن شهر دارد.

تپه ریگ تخت پادشاه و محله کرملک (تنور پادشاه) که از گذشته‌ها به جای مانده، نشانگر مر کز حاکمان قدیم و وجود تمدن کهن ایرانی بوده است.

وجود مسجد آدینه که هنوز بقایای آن حفظ شده نشانگر روح مذهبی مردم فلات مرکزی ایران است که نشان از نامی آشنا در تاریخ دینی ما دارد یعنی وقتی در قرن چهارم ناصر

خسرو قبادیانی به شهرهای شامات سفر می‌کند می‌گوید: «شبعه در هر بلاد که می‌رود مسجدی نیکو می‌سازد و نام مسجد آدینه را ذکر می‌کند ولی بعدها بود که به مسجد جامع تغییر نام پیدا کرد.»

وجود دو باب حمام بسیار قدیمی که سبک ساختمان یکی مشابه حمام فین کاشان بوده (به نام حمام کهنه) و یکی هم به نام حمام نوغه (نو) که سبک ساختمان آن شبیه حمام گنجملی خان کرمان بوده است و خوشبختانه اخیراً این حمام بازسازی شده و قرار است با همکاری شهرداری و میراث فرهنگی به موزه تبدیل شود.

قلعه کرشاهی در ۳۰ کیلومتری آقاعلی عباس با ساخت ارگ خشتی – گلی ایلخانان که دژ مستحکم مقاومت مردم منطقه بوده که هنوز هم قد افراشته است.

منازل دیدنی از جمله منزل حاج آمو، رهگشا و محقق‌الدوله معزی و ده‌ها اثر باستانی دیگر که متأسفانه بعضاً تخریب شده‌اند، از دیگر آثار دیدنی شهر بادرود هستند. بنابراین اگر بخواهیم آثار باستانی بادرود را تفسیر نماییم به‌راستی بادرود موزه‌ای از تاریخ اعصار و ازمنه بوده است.

اما آن‌چه برجسته‌تر است خدمات نظام مقدس اسلامی به این شهر است که با گسترش فرهنگ آموزش و ارائه خدمات ارزشمند، این شهر را به جایگاه علمی، آموزشی و خدماتی بالایی رسانده است. وجود قریب ۶۰ پزشک متخصص و تعداد زیادی از تحصیل کرده‌های پزشکی، دانشگاهی و فنی و مهندسی در سال‌های اخیر و موج ارزشمند دانشجویی در سراسر کشور، مرهون خودآگاهی و باور مردم عزیز است که در سایه‌سار نظام مقدس اسلامی فراهم شده است.

موقعیت جغرافیایی شهر بادرود

بادرود با توجه به ارتفاع ۹۹۵ متری از سطح دریا، ناحیه‌ای گرم و خشک است و به علت مجاورت با کویر، دارای شرایط کویری، تابستان‌های گرم و خشک و زمستان‌های نسبتاً سرد و خشک است.

بادرود یکی از شهرهای فلات مرکزی ایران است که در حد فاصل سه شهر تاریخی نطنز، کاشان و اردستان قرار گرفته است. فاصله این شهر تا مرکز استان اصفهان ۱۲۵ کیلومتر، تا نطنز ۲۵، تا اردستان ۵۵ و تا کاشان نیز ۵۵ کیلومتر است و این زیرساخت مناسبی است که در کنار مسیر ریلی و جاده‌های ترانزیتی تهران – جنوب و اتوبان کاشان – اصفهان آینده درخشانی را نوید دهد. البته این شهر در حد فاصل دو مرکز زیارتی و توریستی استعداد بالایی را از خود بروز داده است یعنی این شهر از یک طرف در جوار امامزاده آقاعلی عباس (ع) و از سویی در ۴۰ کیلومتری روستای تاریخی و فرهنگی ایبانه قرار دارد و حکایت از استعداد زیارتی – سیاحتی شهر دارد که می‌توان در این بخش نیز سرمایه‌گذاری نمود.

محصولات کشاورزی و انار نادری، تحفه بادرود

محصولات دائمی مثمر بادرود، شامل انار، انگور، انجیر و بادام و گروه مرکبات است. محصولات دائمی غیرمثمر، شامل درختان صنوبر، سپیدار، تیریزی و کبوده و محصولات سالیانه شامل گندم، جو، صیفی‌جات از نوع طالبی، خیار، هندوانه، گوجه فرنگی،

سیب‌زمینی، پیاز، هویج، تنباکو و دانه‌های روغنی است. به بادرود "جبرقت دوم اصفهان" لقب داده‌اند انار بادرود تحت عنوان "ارمغان شهر" به علت مرغوبیت و طعم خاص خود و ماندگاری درازمدت، هواداران بس زیادی را در بازارهای داخلی و خارجی به خویش جذب کرده و هر ساله با شروع فصل برداشت این میوه بهیشتی (آبان و آذر) هزاران تن از این محصول ضمن بسته‌بندی، راهی کشورهای خارج به‌ویژه حاشیه‌نشینان خلیج فارس و کشورهای اروپایی می‌گردد. در سال‌های اخیر توجه بازرگانان داخلی و خارجی به انار بادرود معطوف گشته و در چند سال اخیر با برپایی دو جشنواره بزرگ انار و شناسایی نوع انار نادری بادرود محبوبیت و مرغوبیت انار نادری بادرود بسیار افزایش یافته است. انار کویر بادرود، از ابتدای هرسال تا انتهای شب کویر یلدا سر سفره‌ها حاضر است و چشم‌نوازی می‌کند و علی‌رغم کمبود آب – که چشم امید را بر همه کویریان بسته است – آب انار چهره همه دوستدارانش را سرخگون نموده است و این نیز از عجایب انار است که هنوز نغمه‌ها و ترانه‌های محلی از انار سخن می‌گویند.

انار نادری بادرود دارای پوست قرمز، مزه ملس، هسته یا دانه کشیده و ریز و نرم، گوشت دور دانه قرمز و پر گوشت، گلوگاه متوسط، ضخامت پوست متوسط تا ضخیم، محل اتصال میوه به شاخه کوتاه و نازک، شکل کروی و گرد و بازارپسند و دیررس و دارای خاصیت انبارداری بالاست که متوسط عملکرد این محصول در بادرود در هر هکتار حدود ۲۵ تن است که در نوع خود بی‌نظیر می‌باشد.

قالی دستبافت: اثری درخشان از صنایع دستی بادرود

خرقهٔ قالی‌بافی از معروفیت و ارزش اقتصادی خاصی در منطقه برخوردار است و قالی‌های این منطقه با نام "شادسر کاشان" روانه بازارهای داخلی و خارجی می‌شود. شاخصه‌های رنگ مناسب، بافت هنرمندانه، نقشه جذاب و نمایش گل‌بوته‌های طبیعی در قالیچه، این صنعت دستی را به شهرت جهانی رسانده است ولی اخیراً به‌دلیل قیمت نزولی این صنعت، برای بافندگان قالی ارزش اقتصادی ندارد و به نوعی رنگ خطری برای منطقه‌است.

بادرود؛ قدمگاه دو امامزاده عظیم‌النَّشأن: آقاعلی عباس وشاهزاده محمد(ع)

وجود دو بارگاه امامزاده آقا علی عباس و محمد (ع) از فرزندان امام موسی کاظم (ع) و شهادت آن دو بزرگوار در سال‌های (۲۰۱ یا ۲۰۳) در جوار شهر بادرود، نشان از قدمت مذهب تشیع در این منطقه دارد. این بارگاه مقدس در دل کویر از برجسته‌ترین اثر ماندگار این زمان است که بسان خورشید منطقه را از معنویات روشن نموده است.

این دو امامزاده عالی‌مقام به اتفاق حضرت شاهچراغ (ع) که در شیراز مدفون گردیده و مورد توجه عده زیادی از شیعیان و دوستداران اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام می‌باشد جهت ملاقات برادر بزرگوار خود، حضرت امام رضا(ع) به ایران آمدند به‌طوری‌که در بعضی کتب قدیمه به چشم می‌خورد.

وجود پرخیز و برکت این دو امامزاده که در این مکان همچون نگینی در دل کویر گرم و خشک می‌درخشند، عامل بروز خیر و برکات و رونق این منطقه بوده و باعث افتخار و روشنی دل مردمان صمیمی آن می‌باشد.